

بررسی خصوصیات شخصیتی با استفاده از پرسش‌نامه چند وجهی شخصیتی مینه سوتا (MMPI) در معتادین مراجعه کننده به مراکز درمانی شهر تهران در سال ۱۳۸۷

دکتر محمد صاحب الزمانی^۱، لیلا آلیلو^۲، دکتر علی رشیدی^۳، علی شکیبی^۴

تاریخ دریافت ۸۸/۰۳/۲۶، تاریخ پذیرش ۸۸/۰۶/۱۰

چکیده

پیش زمینه و هدف: این پژوهش به منظور تعیین خصوصیات شخصیتی معتادین مراجعه کننده به مراکز درمانی شهر تهران در سال ۱۳۸۷ انجام شد. **مواد و روش کار:** جامعه پژوهش را کلیه معتادین مراجعه کننده به مراکز درمانی تهران تشکیل می‌داد. این پژوهش توصیفی - تحلیلی با روش نمونه گیری تصادفی بر روی ۲۵۶ فرد معتاد مراجعه کننده به مراکز ترک اعتیاد بهزیستی و سازمان مردم نهاد مربوطه انجام گرفته است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه بوده که شامل دو بخش دموگرافیک و MMPI می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از این پژوهش از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی و نرم افزار کامپیوتری SPSS11 استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که ۱۹/۱ درصد از جامعه مورد پژوهش بی‌کار، ۳۸ درصد مستأجر، ۲/۳ درصد بی‌سواد، ۶۰/۵ درصد مجرد و حدود ۵۷/۸ درصد از آنان کم‌تر از ۲۰۰ هزار تومان درآمد داشته‌اند که حاکی از وضعیت اقتصادی نسبتاً خوب و عدم تاثیر بی‌کاری در گرایش به اعتیاد می‌باشد. همچنین اکثر آن‌ها باسواد بودند که نشان دهنده شکست نهادهای اجتماعی حمایتی جامعه است. نتایج حاصل از پرسش‌نامه استاندارد MMPI نشان داد توزیع جامعه پژوهش در مقیاس مانیاپی (۷/۸۱ درصد)، اسکیزوفرنی (۲۸/۱۲ درصد)، ضعف روانی (۲۶/۱۷ درصد)، پارانویا (۱۲/۵ درصد)، انحراف روانی اجتماعی (۳۳/۹۸ درصد)، هیستری (۱۲/۵ درصد)، افسردگی (۵۷/۴۲ درصد)، خود بیمار پنداری (۲۲/۲۶ درصد) است. غالب درصد آزمودنی‌ها در سطح نابهنجاری عمل کرده‌اند که این امر بیان‌گر آن است که موارد پژوهش از هنجار جامعه فاصله گرفته و در محدوده اختلالات شخصیتی قرار دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: با مقیاس MMPI، چنانچه نمرات حاصل از MMPI در مراجعه کنندگان به مراکز درمانی، در میزان‌های D (مقیاس افسردگی)، Pd، (مقیاس انحراف روانی اجتماعی) و Sc (مقیاس اسکیزوفرنی) بالا و میزان‌های L (مقیاس دروغ پردازی) و k (مقیاس اصلاح پردازی) پایین باشد، تشخیص افتراقی اعتیاد مد نظر بوده و خدمات درمانی و مشاوره‌ای باید پیش بینی شود.

کلید واژه‌ها: خصوصیات شخصیتی، معتادین به مواد مخدر، مقیاس MMPI

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیستم، شماره چهارم، ص ۲۹۷-۲۹۰، زمستان ۱۳۸۸

آدرس مکاتبه: ارومیه، خیابان شهید بهشتی، دانشگاه آزاد اسلامی، تلفن: ۰۴۴۱-۳۴۴۰۰۹۴

Email: L_Alilo@yahoo.com

مقدمه

بیش از ۱۵ درصد جمعیت بالای ۱۸ سال آمریکا را مبتلا ساخته است که حدود دو سوم آن‌ها به مشروبات الکلی و یک سوم به سوء مصرف مواد می‌پردازند (۳). بر طبق آمار رسمی در سال ۸۳، شمار مصرف کنندگان مواد مخدر ایران ۴ میلیون نفر با بیش از ۲/۵ میلیون مصرف منظم است. براساس آخرین ارزیابی‌ها، مواد مخدر در سال ۸۳ بالغ بر ۹۹/۴۷۲ میلیارد ریال شامل هزینه‌های

ایران اولین مصرف کننده تریاک و به‌طور کلی اپیوئیدها در جهان است (۱). معضل سوء مصرف مواد مخدر یکی از چهار بحران جهانی و عمده‌ترین بحران اجتماعی کشور می‌باشد که با سایر جنبه‌های اقتصادی، فرهنگی و ... کشور ارتباط تنگاتنگی دارد (۲). اعتیاد یک بیماری زیستی، روانی و اجتماعی است که

^۱ استادیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران

^۲ کارشناس ارشد آموزش پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه (نویسنده مسئول)

^۳ استادیار اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

^۴ کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه